

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VI.

Broj 15.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro.
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplat-
nike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inostranstvo
K 2-25. Na godišnjicu razmjerno više.
Pojedini broj stoji 16 filira.
Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
9. travnja 1911.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petini redak u re-
dakcijskom dijelu 20 fl. u oglasnom 10 fl. Za oglas, koji
se više puta svrćuje, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“.
Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Sto sprečava naobrazbu obrtničkog podmlatka.

Piše B. Cijanović, kot. pristav.

L

Duh današnjega modernoga vremena iziskuje od svakoga člana ljudskoga društva stanoviti općeni stepen naobrazbe, koja je prijeko potrebna, a da si pojedinac osigura što bolju svoju egzistencu i olakša život, jer se samo znanjem dolazi do blagostanja i napretka.

Podloga pak i preduvjet svakoga uspješnoga djelovanja gledom na obrtno-zanatlijsku privredu osniva se bezuvjetno u što potpunijoj obrtno-školskoj naobrazbi.

Gdje se sprečava obrtno-zanatlijskom podmlatku, da se može nesamo u obrtno-stručnom nego i u općeno-naobrazbenom pravcu domoći neke vještine i znanja, tu se nitko ne može nadati napretku zanatlijske privrede, koja se temelji na nauci i valjanoj stručnoj spremi.

Današnje prilike zahtijevaju osobitu spremu na obrtno stvaralačkom području, a tu spremu kadar je zadobiti obrtno-zanatlijski podmladak samo onda, ako posjeduje neki stepen općene naobrazbe, te ako je stručno veoma spreman.

Kod nas obrtno-zanatlijski podmladak nastupa u nauk od velike česti sa gotovo nikakvom naobrazbom, te ima i takovih naučnika, koji uopće ni čitati ni pisati ne umiju.

Da se taj povremeni nedostatak naobrazbe ukloni, i da obrtno-zanatlijski podmladak zadobije tijekom trajanja naukovnoga vremena barem i najprimitivniju opću naobrazbu, predviđeno je u obrtnom zakonu (§ 81. i sl. z. čl. XVII. 1884.), da se između pojedine općine skrbiti, da naučnici tečajem naukovnoga vremena pohadjaju školsku obuku.

Šteta tomu zakonsku odobrenju sadržavao je i § 42. prijašnjega obrtnoga zakona od g. 1872. prema kojem je obrtnik pristupio bio redovito slati svoga naučnika u opetovitu, večernju i nedjeljnu odnosno obrtnu učionicu.

Za današnje šegrtske škole postoji poseban statut, koji sadržava u sebi načelu osnovu i trajanje učionoga tečaja. Taj je ustrojni statut za šegrtske škole izdan vladinom naredbom od 11. rujna 1892.

Vidi se iz toga, da su odgovorni faktori nastojali svojih, da se obrtno-zanatlijskom podmlatku podade što veća općena naobrazba, da može danas ojačati izdržati stalnicu stranoga rednika i stranih vještih obrtnika. Ipak se na to isto ide za tim, —

i to baš od strane obrtnika, da se zakon mimoidje i da se naučnik što manje posluži s onom blagodatni polaska šegrtske škole, koju mu zakon podaje.

Za ilustraciju toga primjerice navodim samo besmisleno sklapanje šegrtsko naukovnih ugovora na veoma kratkotrajno vrijeme, jedino u tu svrhu, da se naučnik što prije oslobodi.

Tu se bacaju na stranu svi obziri, da li je uopće naučnik postigao kroz to vrijeme, ikakovu stručnu spremu!

Ovakovi kratkotrajni šegrtski ugovori sklapaju se većinom radi obećanja posebnih nagrada poslodavcu od strane roditelja naučnikovih.

Kakav izučeni obrtno-zanatlijski podmladak dobivamo tim, svakome je obrtniku jasno.

Ne rijetko se događa, da takav „oslobodjeni“ kaifa, ponovno mora u nauk, želi li, da ga ikoji obrtnik uopće zadržati hoće.

Otidje li takav neizučeni djetić u strani svijet, da potraži povoljniju zasluzbu, strani obrtnici i stručnjaci moraju imati upravo porazan sud o našim obrtno-zemaljskim prilikama jer drže, kada se ovakovi jedan usudjuje sa svojom spremom potražiti zarade u tuđini, kakav latom materijal ostaje kod kuće. (Završeno)

Domaće vijesti.

Inspiciranje škole. U utorak je ovdješnje trg. pučku školu inspiciroao španijski školski nadzornik pogl. gosp. Šime Dorić.

Iz samoborske štedionice. 28. pr. m. održana je 38. glavna skupština samoborske štedionice pod predsjedanjem prev. gosp. Milana pl. Klepacha. Izvještaji ravnateljstva i nadzornoga odbora prihijeni su jednodušno na znanje. — Gosp. Franceković st. podnio je skupštini molbu za umirovljenje iz zdravstvenih razloga pošto je ovome zavodu stajao neprekidno kroz potpunih 38 godina na čelu.

Predsjednik g. Klepach osvrnuo se tom zgodom na vele zaslužni rad i poslovne vrline g. Francekovića ističući njegove velike zaslugu po štedionici i njezin uspješni razvitak. Naoseb ga se spominje toplim riječima kao osnivača ovog našeg domaćeg novčanog zavoda.

Skupština umirovljujući g. Francekovića izrazila mu je ujedno najtopliju zahvalu za dosadašnji neumoran rad i djelovanje, što ga je uložio za napredak ovog zavoda.

U ravnateljstvo su birani položeno gg. Vilim pl. Klepach, Franjo Ostaković i Franjo Reiser ml., kojima je bila izmisljena trogodišnja perioda.

— Dan 4. o. m. održana je sjednica ravnateljstva ovog zavoda, u kojem je izabran

ravnateljem g. Franjo Bahovec. Pošto je zahvalio na časti člana ravnateljstva gosp. Ferdo Weber um. sudb. vijećnik, radi odmakle dobe, to je izabran za takova do glavne skupštine gosp. Hinko Sauer.

Skupština društva za poljeplanje Samobora Glavna godišnja skupština ovog društva održana je u nedjelju, 2. travnja u vijećničkoj dvorani trg. poglavarstva.

1. Skupštinu je otvorio predsjednik društva g. Mirko Kleščić, koji pozdravlja sakupljene članove. Žali, što se i pored razaslanih posebnih poziva ne pokazuje veći interes članova za učestvovanje na skupštini. Zahvaljuje onima, koji su se odazvali pozivu i mogućili, da se skupština može održati. Napose blagodari gosp. Sova, koji je bio tako ljubazan, te je iz Zagreba doputovao, da prisustvuje skupštini. Osvrće se u kratkim crtama na rad društva u prošavloj godini. Predočuje članovima nacrt izletišnih mjesta i šetališta, što ga je izradio na molbu društva g. Fran Hrčić. Taj će se nacrt izdati litografijom. Da društvo što većma materijalno ojača, mije, da bi se poput dječjeg dana imao u Samoboru odrediti jedan dan društva za poljeplanje kad bi se sabiralo u druž. svrhe.

2. Tajnik Bogumil Toni čita izvještaj o radu društva, koji se prima s odobrenjem do znanja. Isto se tako verificira zapisnik prošle godišnje glavne te vanredne glavne skupštine.

3. Blagajnik Franjo Švarić izvjestio je o stanju druž. blagajnice. Godine 1910. iznosio je ostatak K 201-32, za piramidu K 130-07, ukupno K 331-39. — U godini 1911 uništeno je na darovima K 132-12, na članarini K 28-40, za piramidu K 213-24, ukupno K 703-15. Izdatak je bio K 65-42. Prema tomu imade danas u blagajnici K 637-73. Knjige blagajnice i račune pregledali su gg. Filippec i Uriš, te su ih pronašli u potpunom redu, nakon čega je blagajniku podijeljena odjelnica.

4. Kod točke: izbor novoga odbora izabrani su ponovo: Mirko Kleščić predsjednikom, Ljudevit Sova podpredsjednikom, Bogumil Toni tajnikom, Franjo Švarić blagajnikom. — Odbornicima: Josip Budi, Josip Čop, Božo Depoli, dr. G. Horvat, Fr. Jamnicki, Milan Kijučec, Fr. Ostaković, Ed. Presočki i Ante Razum. — G. Depoli zahvalio je na časti odbornika radi svoga preveljenja u Zagreb i ujedno položio 5 K za ovogodišnju članarinu, te kao prilog za gradnju piramide. (Živio). Mjesto njega bira skupština odbornikom g. Frana Hrčića.

G. Franceković ml. predlaže, da društvo uredi mjesto za igranje tenisa i to na Vugriščaku. Od toga da bi društvo moglo imati primjeren dohodak naročito za vrijeme ljetovlanske sezone. — Upućuje se stvar odbora, a prijedlog u principu prihvaća. — G. Sova predlaže, da društvo poradi o tome, da se u Samoboru meteorološki stup dobije. — Prihvaća se, te će se predsjednik obratiti na općinu, da poduzme u tom smjeru korake. Primaju se nadalje prijedlozi g. Vukovića, da se uredi u Anin-perivoju njihajka za djecu, g. Sova, da se u Šmidhe-

novom gaju prisjeku grane i urede one ploče u Anin-perivoju, kod kojih je napis postao slabo vidljiv, te g. Cesara, da društvo prikloni svoju pažnju uređenju puta koji vodi uz Gradnu do klanice.

G. Vuković očitovao se pripravnim, da on sam preuzme dužnost uširanja članarine, kako bi se namakla što veća korist za društvo, jer će on na svakog člana apelirati, da povrh neznatne članarine priloži po mogućnosti koju svoticu, a osim toga prikupljivat će nove članove društvu. — Skupština zahvaljuje unaprijed na ovoj pripravnosti i požrtvovanju g. Vukovića, te mu rado povjerava ovu zadaću, koju je on dobrovoljno preuzeo na sebe.

Pošto nije bilo daljnjih prijedloga, zaključio je predsjednik ovu skupštinu.

Članak dra. Klešića, što je uvršten posljednjem broju našega lista o ohibitelj Engler, preštampano je „Obzor“ u cijelosti u svome jutarnjem izdanju od srijede.

Gradnja štedioničke kuće. U utork je bio povjerenstveni očevid radi gradjevine dozvole za gradnju nove štedioničke kuće. Od strane oblasti prisustvovali su kot. pristav Cvianović, i gradj. oficijal Barišec, a od poglavarstva općine: načelnik Čop i zast. Budi, Klešić, Dr. Juratović, Medved i Presečki.

Prema predloženom nacrtu, bit će dužina pročelja kuće 20 m, a širina 15 m, pa će se još ovaj nacrt predložiti na ispitivanje tehničkom izvjestitelju. Gradjevni je pravac tako osnovan, da bi lijevi ugao novogradnje bio uz istaknuti dio kuće Brivec, dok bi desni ugao išao smjerom prema uglu kuće Franje Budija. Obzirom na to, što bi prena bivšoj zgradi Fr. Reizera novogradnja dobila kosi desni zabad na rečeni gradjevni pravac, to je trg. zastupstvo odstupilo štedionici stražnji dio zabada sa 1-30 m, dok je potonja trg. općini odstupila od svoje čestice širinu od 20 cm. Konstatovano je, da se rečeni pravac gradnje doduše ne slaže sa odobrenom regulatornom osnovom, ali gradjevni odbor očituje, da se sobzirom na postojeće gradjevne prilike u Samoboru mora odstupiti od regulatorne osnove jer je u ovom slučaju neprovediva.

Zast. Presečki ne slaže se s ovim mišljenjem odbora te je podnio posebni prijedlog, da se pravac gradjevnoga objekta imade izjednačiti sa postojećim gradjevnim pravcem kuće g. Fr. Bahovca, koja se nalazi prije kuće gdje Brivec.

Pošto od interesenata, obližnjih susjeda, nije nitko stavio prigovora, zaključilo je povjerenstvo sa svjema, osim glasa zast. Presečkita, da se „Samoborskoj štedionici“ podijeli gradjevna dozvola prema nacrtu, što ga je predložila, ali joj je stavilo za uvjet, da imade pred kućom postaviti asfalt. Time je ovo uređivanje završeno, a poslije podijeljene gradjevne dozvole, koja će uslijediti, pristupit će se odmah radnjama.

† **Franjo Gabrić.** U četvrtak poslije podne zaklopio je utrudjene vjedje dugogodišnji samoborski trgovac i posjednik Franjo Gabrić navršivši 75 godinu života svoga. S njim pada u grob jedan od naših najradnijih ljudi na polju trgovačkom, koji je bio neutrudljiv u svojoj zaposlenosti i neumoran poput crva. U svojoj trgovini radio je bez prekida i odaha, i digao ju svojim solidnim poslovanjem do ugledna glasa. U socijalnom pogledu bio je pokojni Gabrić simpatična pojava, čovjek blaga značaja, koji se nije — već prema svojoj čednoj prirodi — previše isticao u javnom životu, ali je tim više podupirao svako nastojanje, koje je smjeralo na dobrobit Samobora kao i sve kulturno-lokalne naše institucije.

Iza 55 godišnjeg rada kao trgovac zaželio si mira i odmora, ali ovaj mu ne bje dugo dosudjen. Ljuta boljetica, koja ga snašla, prikovala ga uz kuću i krevet i u četvrtak učinila kraj njegovu životu.

U znak tuže za pokojnikom vije se crni barjak sa Hrv. Citaonice te sa zgrade Samoborske štedionice kojoj je pokojnik bio članom ravnateljstva.

Pokojnik ostavlja osim udovice: sina arch. Franju Gabrića, te dvije kćerke: gđju Malvinu Klešić, suprugu ljekarnika i gđju. Dragicu Benak, suprugu kot. upravitelja.

Sprovod mu je bio jučer poslije podne uz veliko saučešće gradjanstva. Laka zemlja čestitomu pokojniku, a svoj rodbini naše saučešće.

Anketa o štatutu za uređenje groblja. Kr. županijska oblast u Zagrebu izradila je osnovu štatuta za uređenje groblja i mrtvačnica za područje županije i to na osnovu zakona o zdravstvu od 25. ožujka 1906. Osnova je odaslana svjema kotarskim oblastima, da ove sazovu anketu, u kojoj bi se odnosni štatut pretresao. S eventualnim primjedbama i prijedlozima imade se osnova povratiti opet županijskoj oblasti, koja će poslije izdati jedinствu štatut za svoje područje.

Kot. oblast u Samoboru odredila je anketu za sutra, 10 travnja u 9 sati prije podne u magistratskoj vijećnici trg. Samobora, na koju su pozvani svi ovopodručni župni uredi, načelnici svih općina te liječnici i ljekarnik.

Osnova štatuta govori o vlasništvu groblja, grobljanskoj zakladi, vrsti groblja, o grobaru i njegovim dužnostima, o dovozu mrtvaca, grobnim redovima, grobnicama i grobnim pristojbama; nadalje se bavi razdijelbom groblja, putevima, ogradama i nadzoru groblja, konačno o crkvenim rakama i o pokopu samoubica.

O svjema ovim pitanjima imat će se sutra vijećati u anketi pozvanika, o kojoj ćemo izvijestiti pobliže u idućem broju.

† **Martin Horvat**, posjednik i mlinar u Bregani, umro je ondje 1. travnja u 48 godini života te je 3. travnja pokopan na ovdajšnjem župnom groblju. Pokojni Horvat bio je kroz više godina opć. i školskim odbornikom i kao takav pokazivao velik interes za javne poslove svoje općine. — Bila mu laka zemlja.

† **Anastazija Kirin**, gradjanka i posjednica, umrla je nakon duge i teške bolesti dne 3. o. mj., te je u srijedu poslije podne pokopana na ovdajšnjem župnom groblju uz saučešće brojnoga gradjanstva.

U pokojnici oplakuju medju ostalima naši odlični prijatelji gg. Josip Kirin, kr. žup. škol. nadzornik, te Vjekoslav Kirin, pridijeljeni učitelj kod županijske oblasti u Požezi, svoju brižnu i dobru majku.

Čestitoj pokojnici bio vječni mir a rastuženom rodu naše iskreno osjećano saučešće.

Iskočio vlak iz tračnica. Piše nam jedan od putnika: U četvrtak uvečer opet je naša željeznica imala „pč“. Vlak što dođazi iz Samobora u 7 sati iskočio je baš pred postajom Zagreb iz tračnica. Jedan vagon, koji je zakrčio tračnice, trebalo je maknuti, jer je imao krenuti iz Zagreba onaj vlak u 7 s 15 č. No kako nije bila dovoljno radnika, da prokrče put i odstrane vagon, posao je išao tako lagano, da su već putnici, koji su imali oputovati u Samobor izgubili svaku strpljivost, pa se čula i mnoga oštrija protiv ovakovog postupka. Putnike su namjerenic. svaki čas tješili, da će vlak poći za pol sata, dok nije naposljetku odbilo i pol 12 sati, kad se je mogla zapreka odstraniti i vlak krenuti prema Samoboru. Da se je odmah reklo, da će trebati čekati na kolodvoru do pola noći, većina bi se putnika jamačno povratilo u grad, gdje bi mogli noć prospavati. Ovako su se nesamo naužili zime, već su i tično izgubili i noć, jer su tek oko jednog sata mogli pomisliti na počinak.

Pol na ulici. Pišu nam iz gradjanstva: U posljednoj sjednici trg. zastupstva interpellirao je pravom g. Oslaković radi pasa, što se klatare po ulicama bez gospodara, medju kojima ih ima i goropadnije čudi. Ovi pol u Samoboru već zbilja dodjavaju. Treba samo danomice pogledati na trgu onu raju pasa, što se tamo naganjaju, naviače i zbiljaju štokakve vratolomije, pa se mora čovjek i nehotice pitati: je li taj trg samo za to tu,

da psi mogu imati na njem svoj cirkus i da bezobzirce udaraju u ovome ganjanju u mirne prolaznike? Nijesmo protiv pasa, ali smo svakako protiv toga, da se ovi puštaju po čitave dane, da lutaju bez gospodara. Granca imade svagdje, pa će valjda ovu dobiti u buduće i pasja sloboda u Samoboru.

Statistika mrtvih. U prvoj četvrti ove godine, dakle kroz mjesec siječanj ve-ljaču i ožujak bila su u Samoboru 23 mrtva. Lane je ta četvrt bila puno povoljnija, jer je umro za isto vrijeme samo 16 osoba.

Ispit analfabetskog tečaja bit će danas u školi Podvrh u Samoboru u 4 sata, a u Farkaševcu u pol 2 sata.

Brijačnice u Samoboru bit će otvorene na Uskrs do 10 sati dok na Uskrsnji ponedjeljak ostaju cijeli dan zatvorene.

Uništio mu konoplju. Petar Cvijetić, seljak u Klokočevcu, sušio je konoplju predju pod krovom svoje kuće niz stijen. Neki zlobnik, koji mu se valjda htio osvetiti, došao je na originalnu ideju, da izvede svoju nečistu nakanu. Uzeo je sumpurnu kiselinu i poštrcao mu njome predju, tako da je Cvijetić pretrpio kvar od 28 K.

Nemanićev pokušaj samoubojstva. Uzalud su bile dosad sve potrage za Nemanićem. On se je znao tako vješto sakrivati, da ga se nije dalo nikako uapsiti. Ovih dana, kad je bura potegla i snijeg počeo padati, došlo je i Nemaniću do gusa. Morao je da potraži zaklonište, jer su prošli lijepi, topli dani, kad je mogao i pod vedrim nebom prospavati. Uslijed zime zavukao se on neopaženo u sjenik posjednika Gjuro Hercega u Gornjem kraju.

Kad su u četvrtak, dne 6. o. mj. u 1 sat poslije podne pošli sluga Hercegovu na sjenik po sijeno, opaziše na svoj užas kako se u sijenu miče neki čovjek. Uz vik uzbjevoše a Gjuro Herceg pope se sam na sjenik, da vidi, što je. Sa rogijama u ruci podje na sjenik i tu opazi Gjuru Nemanića sa puškom u ruci. U strahu da ga ne nastrijeli, skoči Herceg brzo sa sjenika dolje. U taj čas začuo se prasak i stenjanje sa sjenika. U to priskočiše i drugi ljudi, koji su se iz susjedstva skupili. Nemanić okrvavljen ležao je u sijenu, a na prsima mu gorjela košulja. Za kratak čas stvoriše se na licu mjesta liječnici dr. Krnic i dr. Juratović, oružnici i stražari te velika množina ljudstva.

Ozljedjeni bude prevezen u kuću Žibrata, prvoga susjeda i tu mu liječnici povezaše ozljedu. Lovačkom puškom, nabitom debelim zrnjem (za srne) zadao si je Nemanić ozljedu upravo u sredinu prsa lijeve strane, što odgovara sredini srca. Rana je tako velika, da bi se u nju moglo sa tri prsta. Hitac nije pošao izravno u srce, već koso prema gore.

Pušku odapeo je uzicom, koju je jamačno već prije pripravo i omotao oko noge. Nemanić je bio kod svijesti te sasama mirno odgovarao na pitanja oružnika Josipa Bendića i Petra Korice koji su obaviješteni o slučaju pobrzali na lice mjesta.

Priznao je, da je počinio kradje kod g. Levičar i Žibrata. Kradje u crkvi sv. Križa nije priznao. U džepovima našlo se mnogo stvari. Medju tim sprema za brijanje, listnica sa mnogo razglednica, založnica iz Zagreba od jednog ukradenog odijela i jedno olovkom pisano pismo, koje glasi ovako:

Samobor

Lijepi pozdrav od mene, to jest Gjuro Nemanića, dragi moji ljudi, Vi nemojte misliti, da sam ja to učinio od ljubavi, nego sam načinio samo zato, da se bude više nikoga varala niti učila kradju, jer je to ona mene naučila, a ja da ne budem to radio, pa sam uzeo sebi život i njoj, jer ja nisam mogao već posla dobiti samo zato. Zbogom mi ostajte svi moji gorenci. Gjuro Nemanić, rođen 3. ožujka 1884. u Zagrebu.

Pušku sam uzeo kod Snidaršica u pivnici, to mu dajte.

Molim Vas da znate Samobor.

Gjuro Nemanić i Fanika Žibrat
Zbogom, zbogom još jedamput ostajte zbogom.

Kako se vidi iz pisma, Nemanić bavio se osnovom, da ubije nesamo sebe već i djevojku Faniku Žibrat, za kojom je usplamtio njegovo srce. No dok mu je Fanika prije vraćala ljubav, prekinula je odnedavna s njime svaku vezu, pošto se Nemanić odao neradu. Na ovu okolnost treba i odbiti, što Nemanić za svoje čine hoće da okrivi i Faniku, koja je u stvari, koliko smo informirani, posve nedužna.

Da je Nemanić prije kidisao na sebe, negoli je mogao svoju osnovu izvesti, ima se samo pripisati slučaju, što je pronadjen na Hercegovu sjeniku, a bojao se zatvora, pa i sramote pred svijetom, kako je to sam ustvrdio.

Nemanić kojemu je istom 26 godina odvezen je jučer u bolnicu. Ima slabe nade, da će ostati na životu.

(Kako pri zaključku, lista doznajemo, umro je Nemanić na putu u bolnicu. Ur.)

Ponovne kradje. 2. o. mj. nestalo je Miji Žibratu u Gornjem kraju sa tavana njegove kuće 1 i pol kg svinškoga mesa i 5 kg suhe slanine.

Isti dan ustanovili su oružnici, da je Josipu Vrbančiću seljaku u Otruševcu provaljeno kroz prozor od tavava u kuću, te mu je odnesen jedan oveći ključ. U istom pak selu provaljeno je i u kapelicu Sv. Križa, te je tamo odnesen jedan ključ, oštećena brava, a osim toga iz ormara ukradena 4 bijela crkvena rupca.

Oružnici su prijavili kot. sudu kao počinitelja ovih provala Gjuru Nemanića.

Cigani razvlače strvine. Ciganin Juro Ugarković i Mato i Janko Kovačević, koji obnašaju službu opć. živodera dovezli su iz majura Kerestinec strvinu od poginule krave, koju su imali zakopati na mrciništu. No zaboravivši na dužnost živodersku, razdijeliše strvinu na komade, koje su sa sobom vozili i razvlačili. „Govedina“ nadjena je kod njih već u trulom stanju, pa su ih oružnici prisilili, da su je ipak pokopali na mrcinište.

Umrli u Samoboru od 2. do 9. travnja:

Anastazija Kirin, posjednica, 82. god., Samostanska ulica br. 12. od ostarjelosti.

Franjo Gabrić, posjednik, 75 godina Trg Leopolda Salvatora, br. 1 od degeneracije srca.

Suprug Ljubice Cantily.

Moj odlični prijatelj, i vrlo uvaženi književnik slovenski, Dr. Fran Ilesić, napisao je u posljednjem broju „Samoborskoga lista“ članak „Porodica Engler.“ U njem se osvrće na rodoslovlje ove ljubljanske obitelji, pošto je poznatom svojom trudoljubivošću prolistao matične knjige franjevačke župe u Ljubljani.

Njega dabome najviše zanima Edvard, muž opjevanog pjesničkog idejala Vrazova, Ljubice Cantilyjeve. Kako se pod izvjesno znanje, da je Edvard sin Ignacija Englera, nekadašnjeg trgovca u Ljubljani, opravdano ga začudjuje, da nigdje nije našao na njegovu ime, dok nalazi u Maticama tri sina Ignacijeve, a među njima i Adolfa Franca, za koga je poznato, da je brat Edvardov.

Osim toga spominje Dr. Ilesić jedno pismo iz godine 1843. („Prosvjeta“ 1900. str. 735), u kome Ljubličin otac govori o svojem zetu: „Fr. Engleru.“

Nakon ovog dvoga posve je razumljivo, da naš vrijedni istraživač pita:

Kako to, da Ljubličin otac svoga zeta zove Franc? — jer prema gornjim podacima bio bi njezin suprug možda Adolf Franc, a ne Edvard, kojeg nije doista našao u Maticama.

Što se tiče muža Ljubličina, to i danas imade živućih ljudi u Samoboru, koji ga se dobro spominju, a ne znaju, da bi bio drugo ime nego ne Edvard. Pa i njegov jednac sin, koji je dobio poznatom tragičnom smrću u Maksimiru, zvao se je Edvard, dakle jamačno samo prema očevu imenu.

U knjizi vjenčanih župe Samobor, *) gdje se je udala Ljubica, dolazi njezin muž samo pod imenom: Edvard Aleksandar. Za njega je zabilježeno da je rođen u Ljubljani od oca Ignacija i Ane Pisani god. 1815. u predgradju Bl. Djevice Marije u Ljubljani.

To bi bio dakle četvrti sin Ignacija, na kojeg nije dosada naišao u ljubljanskim Maticama Dr. Ilesić.

No kod toga valja ipak još jednu činjenicu razjasniti. Sin Ignacijev Ludvik Engler, što ga navodi Dr. Ilesić u svome članku, rođen je prema izloženim podacima 1815., koja se godina rođenja spominje u samoborskim Maticama i za Edvarda.

Sad bi nastale ove alternative: ili je Edvard istovjetan sa Ludvikom, pa da mu je možda u obitelji ime promijenjeno, (što je tumanje vjerojatno), ili je u istoj godini dobio Ignacij dva sina, ili se uvukla kakva pogriješka u godinama rođenja.

Konačno moram reći da je moje čvrsto uvjerenje, da će se i u ljubljanskim Maticama loak morati naići negdje i na Edvarda Aleksandra, muža Ljubičina.

Naš neumorni Dr. Ilesić jamačno ne će mirovati, dok stvar dalje ne istraži, pošto mu pružih ove nove podatke. Veselit će me, ako svoje informacije i opet objelodani u „Samoborskom listu“.

Bogumil Toni.

*) Podatke iz župnih knjiga najpripravnije mi je pružio g. Fr. Sal. Forko, mjesni kapelan.

Gospodarstvo.

Zakon o patvaranju vina.

Vino od voća. Gleda vina od voća određuje zakon, da se vino od voća t. j. vinu slično piće od voćnoga soka, a ne od groždja vinove loze može praviti i u promet stavljati samo uz slijedeće uvjete:

a) Vino od voća smije se praviti samo od soka svježeg voća, eventualno sa dodatkom vode ili šećerne vode i to putem vrenja.

b) Zabranjeno je kod pravljenja ili manipulacije vina od voća upotrijebiti: droždje, vinski kom, masulj (kljuk), vinski mošt, vino, groždje, suške groždja i birsu (sriješ), isto tako zabranjeno je vino od voća sa naravnim vinom ili vinom od koma (čigirom) pomiješati (sljubljivati).

c) Kod manipulacije mošta ili vina zabranjene stvari ne smiju se, osim vode, ni kod pravljenja i manipulacije vina od voća upotrebljavati. I upotreba vode je samo kod pravljenja vina od voća dozvoljena, dok je zabranjeno u već provrelo vino od voća vodu miješati.

d) Inače je dozvoljena i kod vina od voća upotreba svih kod naravnog vina dozvoljenih stvari i postupka.

e) Vino od voća može se izrično samo kao vino od voća stavljati u promet.

Upitničanje je loznaka vina od koma i vina od voća. Da se izbjegne zlorabama i bludnjama određuje §. 35. zakona, da se bačve, bocne ili druge posude u kojima je vino od koma ili voća moraju providiti oznakom „vino od koma“, „vino od voća“ ili prema oznaci dotičnog voća „vino od jabuka (jabučnica)“, „vino od krušaka“, „vino od ribiza“ i t. d. a osim toga vino od koma dotično voća odijeljeno spremati od pravog vina. Tko se bavi prodajom vina od voća ima određenu oznaku napisati na vanjskom vidljivom dnu bačve a bojom različnom od boje bačve, — a tko ima vino od voća za vlastiti kućni potrošak ima određenu oznaku na istom mjestu barem kredom napisati.

U oba ipak slučaja ima se oznaka napisati velikim i lako čitljivim slovima, da svakomu odmah udara u oči.

Pošto je vino od koma zabranjeno stavljati u promet, to gleda označivanja istog vrijede iste ustanove, koje su u smislu prediduća siline određene glede oznake vina od voća opredijeljenog za vlastiti kućni potrošak.

Bačve, koje sadržavaju vino od voća i vino od koma ne smiju se držati među bačvama, koje sadržavaju naravno vino, nego ih valja od ovih po mogućnosti odalečiti i zasebice u pivnici smjestiti.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Zahvala.

Svim prijateljima i prijateljicama, dobrim susjedima i susjedama, koji su našu dobru i nezaboravnu majku

Anastaziju Kirin

za dugotrajne njezine bolesti pohađali i tješili ili čime pomogli, onda veleučnom g. dr. M. Juratoviću, koji joj je uvijek s velikom pripravnosti pružao liječničku pomoć, a napokon svoj gospodi i gospodjama, prijateljima i prijateljicama, koji su je sproveli do hladnoga groba, najsrdačnije se zahvaljuju

braća Kirin.

Javna zahvala.

Nije mi moguće svakome napose zahvaliti, koji su moga neprežaljenog supruga

MARTINA HORVATA

sproveli do hladna groba i pružili mi utjehe u crnoj tuzi.

Iskrena hvala veleuč. g. dr. Juratoviću koji je pokojniku neumornim na stojanjem nastojao olakšati posljednje dane života.

Hvala gg. župniku Forku i kapelanima, koji su mrtva tijelo otpratili na vječni počinak.

Hvala svima prijateljima i znancima, koji su prisustvovali žalobnoj povorci iskazavši mu time počast, a nama saučestje.

Katarina Horvat.

Javna zahvala

Gospodarska podružnica najljepše zahvaljuje slavnom ravnateljstvu samoborske štedionice na lijepu novčanu daru od 100 K.

Za odbor gospodarske podružnice:

Pavao Cesar, blagajnik.

ODOJKE

(8 tjedana stare), preporučuju se osobito za hranu, prodaje A. Cizl, Samobor.

Jednokatna kuća

prodaje se dobrovoljno u Obrtničkoj ulici br. 28 sa cijelim namještajem ili bez istog. Uditati u istoj kući kod vlasnika.

Valno za

gostioničare i privatnike!

Prodajem vina najbolje kakvoće, crvena i bijela, počevši od 60 K po hektolitru. Vina su stalna i iz vlastitog priroda. Najmanji kvantum, koji se prodaje, jest 50 litara. Za domaće postavno u kuću.

Kupci, koji uzmu veće količine vina, uživaju znatan popust i polakšice u plaćanju. Vanjske narudžbe obavljaju se brzo i kretom via.

Ivan Lovčar,

posjednik vinograda, Samobor, Gajeva br. 18

Skladište kraljevskog DREHEROVOG PIVA

A. NAGODE, Samobor, Starogradska ulica br. 45.

ima svagda na zalih' piva u buretima i bocama. — **Ljekovito pivo sv. Ivana.** — Posebni specialitet piva za nervozne u staklenim bocama i bocama od kamena.

Pivo najbolje kakvoće.

22

Cijene umjerene.

Opće poznata

Osječka

MARIJINA

MAST

rabi se uspješno protiv pjege, nadahne za učišćavanje lica, za njegu ruku itd.

Cijene jesu:

1 veliki lončić . . . . . K 1.-
1 mali lončić . . . . . K 0.70

Salje se pouzecom i to najmanje 2 velika ili 3 mala lončića.

Ljekarna Najci Božij pomoći.
Ivana Govorkovića,
OSJEK I., Slavonija.

U Samoboru se dobiva u ljekarnici M. KLEŠČICA.

K poboljšanju općih prilika bez sumnje će mnogo doprinjeti „Medjunarodna pripomoćna zadruga“

„BALKAN“

Ovo je jedina zadruga koja i bez liječničke pregledbe prima sve zdrave osobe, a u dobi od 15 do 80 godina, što ne prima niti jedno osiguravajuće društvo na svijetu.

Držimo da nam je dužnost upozoriti na našu zadrugu, koja je na narodno-gospodarstvenom temelju osnovana, pa je sa svojim neznatnim uplatama pristupačna i najširim slojevima.

Zadruga „Balkan“ dijeli se u kola, u kojima imade po 400 (u starijim kolima od 67 do 80 god.) odnosno 500 (u mladim kolima od 15 do 60 god.) zadrugara. Kada jedan zadrugar nekoga kola umre plaćaju ostali zadrugari iz toga kola za njega odnosno posmrtninu, kako to određuju §§ 8. i 9. zadr. pravila. Potpunu visinu upisane svote, bez ikakvih odbitaka isplaćuje zadruga već nakon 6 mjeseci članstva. Posmrtnina se isplaćuje poslije ovoga roka i u slučaju samoubojstva i bez razlike da li je kolo u koje je član upisan popunjeno ili ne. Osim toga podjeljuje zadruga svojim osiromašnijim članovima nakon jednogodišnjeg članstva znatne novčane potpore.

Kolike prednost pruža zadruga „Balkan“ može se najbolje vidjeti iz toga, što je zadruga svojim zadrugarima do konca studenoga pr. g. isplatila preko 400.000 K (četiri stotine hiljada kruna) posmrtnina i potpora, te iz sljedeće tabele upisnih pristojbi i uplata:

1. za upis osobe u dobi od 15—40 g. plaća se 12 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
  2. za upis osobe u dobi od 41—60 g. plaća se 13 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
  3. za upis osobe u dobi od 61—80 g. plaća se 21 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
  4. za upis osobe u dobi od 61—80 g. plaća se 32 K sa pravom na posmrtninu od 2000 K.
- Kasnije plaća se samo godišnja članarina od 4 K, te mali posmrtni prinosi koji kod
sub 1. spomenute upisne iznose	2 K.
2.	3
3.	5
4.	8

Sjedište zadruge „Balkan“ jest u Zagrebu (poslovnica: Gundulićeva ulica 29), a podružnica se nalazi u Sarajevu (poslovnica: Ferhadija ulica 55) Zadruga je protokolirana po velesl. kr. sudu, stolu u Zagrebu pod br. 2141 gr. R. 1908. 483 i koncesionirana po c. kr. zajedničkom ministarstvu financija u Beču pod br. 10392 B. H. 1908., te stoji pod kontrolom visokog trgovačkog suda u Zagrebu kao i u Sarajevu i osim toga pod nadzorom vis. zem. vlade u Sarajevu. Sve daljne upute podijeljuje odmah ravnateljstvo.

„Medjunarodna pripomoćna zadruga“

„BALKAN“

Gundulićeva 29. ZAGREB. Gundulićeva 29.

Telefon br. 323 Podružnica: Sarajevo.

Brzjavni naslov: „Balkan“ Zagreb.

Brašno!!!

najbolje banatsko, još uvijek uz jeftinu cijenu, kao i najfinije groždjice, rukom birane mandule, domaći mak, koji se na zahtjev samelje, svježi maslac, francusko najfinije ulje, prigodom Uskrsnih blagdana preporučuje najbolje trgovina

Makso Škarek

Kupujte

za

Kašelj

promuklost, sluzavost, katar i kašalj hripavac

KAISER-OVE

przne karamele

sa tri omorike

6900 svjedodžbi od liječnika i privatn. potvrđuju sigurni uspjeh.

Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 i.

Ljubiva se bud

MIRKA KLEŠČICA

ljekarnika u Samoboru.

Uspješno se oglašuje u „Samoborskom listu“

Ignatz Deutsch i brat

Zagreb, Nikolićeva ulica 8.

(Preko svratišta k „Janjetu“)

ASFALTNO PODUZETNIŠTVO

izvadjaju sve asfaltnske radnje sa naravnim asfaltom, pokriva krovove sa drvenim cementom, kamnom, i asfalt-ljepnikom. Isušuje vlažne zidove. — Specialitet: podizanje sa krastovim parketima stambenih u asfalt. Preuzima za sve izvedene radnje višegodišnje jamstvo. — Glavno skladište: Beočinska tvrđava cementa „Union“. Drži uvijek na skladištu sve vrste građevnog materijala. Dobavlja sve tehničke potrebitine za tvornice, obrt i gospodarstvo.

Cijenici i upute daju se rado i bes.

11

Gradjevnog materijala!

Cementa, vapno, trstike, te sve vrste inog željeznog okova za zgrade.

Za vinogradare

štrcaljke, sumpornjače, galice i sumpora veliki izbor kuhinjskog posuđa.

Suhe i uljate boje i laka za podove.

Za ograde žice i mreže od pocinatog drota. Urešavanje i prodaja staklenih ploča u svim veličinama, prodaje uz najniže cijene

JOSIP RUDAR u Samoboru.

Rendes-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Novo i krasno uređjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar

Lijepi stan,

koji sastoji od 3 soba i nuzgrednih prostora iznajmljuje se Stražnička ulica br. 5. (Vila Bedenko).

Uskrsne razglednice

dobivaju se najljepše izradjene

po 6, 8, 10 i 12 fillira u

„Samoborskoj tiskari i papirnici“

SLAVKO ŠEK.

Izdršno brašno

banatsko, iz prvih priznatih paromlina, nadalje upravo prispjele svježe mandule (rukum birane), rozine, grozdjice, rožiče, fige inaka i ostala specerajska roba dobije se uz najnižu cijenu u trgovini

E. Presečki, Samobor.